

METNİ İKİYE BÖLME

Her metnin anlattığı bir konu ve okuyucuya vermek istediği bir ana fikri vardır. Bir metinde aynı konunun farklı yönleri işlenebilir. Konunun farklı bir yönü ele alınacağı zaman yeni bir paragraf başlatmak gerekir. Bu tip sorularda metni iyi okuyup kavramak, konunun işlendiği yön değiştiğinde bu değişikliğe dikkat kesilmek gerekir.

Metni ikiye bölme sorularında dikkat edilmesi gereken noktalar şunlardır:

- ➔ Farklı bir konuya ya da aynı konunun farklı bir yönüne geçildiğinde metin ikiye bölünür.
- ➔ Metinde konuya bakış açısı değiştiğinde metin ikiye bölünür.
- ➔ Metinde cümlelerin birbiriyle olan anlam bağına dikkat edilmelidir.
- ➔ Metinde geçiş ve bağlantı ifadelerine dikkat edilmelidir.
- ➔ Metin bölündüğünde ikinci parçanın giriş cümlesi özelliği taşıyıp taşımadığına bakılmalıdır.

Örnek

Aşağıdaki metni okuyup metnin nasıl ikiye bölünebileceğini inceleyelim.

Kitap okumak insanı engin bir bilgi birikimine götürdüğü gibi o insana yeni yeni dünyaların kapılarını açar. Yeni dünyalar gören insan artık değişmiştir. Hayata sığ bir biçimde bakmaz. Derinlerde hep bir şeyler görür. Kendini geliştirmeye daha da gayret eder. O artık kitap okumamış hâinden bambaşka bir insana bürünmüştür.

Metnin Konusu: Kitap okumanın insana yeni ufuklar açtığı

Kitap okumak insanı yalnızlıktan kurtarır. Okuduğu kitapta bir sürü kahraman tanıyan insan "Ben yalnızım." diyemez artık. Hayatı boyunca onu terk etmeyecek dostları vardır kitap okuyanların.

Metnin Konusu: Kitap okumanın insanı yalnızlıktan kurtardığı

Bu metinde "kitap okuma" konusunun işlendiğini görüyorsunuz ancak konu aynı olsa da farklı yöne geçildiği için metni ikiye bölmek gerekir.

Uygulama

Aşağıdaki metinler ikiye bölünmek istenirse ikinci metin kaç numaralı cümle ile başlar?

Tarih sahnesine bakıldığında birçok canlının nesli tükenmiştir. (1) Doğal afetler, iklim değişiklikleri, yerküre değişimleri gibi birçok sebepten ötürü sayısı azımsanmayacak kadar çok canlının nesli tükenmiştir. (2) Dünyanın doğal bir dengesi olduğu için bazı canlıların yok olması tabii bir sonuçtur. (3) Ancak insan faktöründen ötürü doğal dengenin bozulması da beraberinde birçok canlı türünün yok olmasına neden olmuştur. (4) Dinozorlar, tarih öncesi dönemlerde yaşamış ve nesli tükenmiş canlılardan biridir. (5) Zaman zaman bulunan dinozor fosilleri bu canlılar hakkında fikir edinmemizi kolaylaştırmıştır.

İkinci metnin ilk cümlesi

(1) Dilimizde bir sözcüğün birden çok anlamı vardır. (2) O nedenle konuşurken dikkatli olmak gerekir ve sözcükleri anlamlarına uygun kullanmak gerekir. (3) Tabii sözcükleri söyleyiş tarzımız da anlamları kadar önemlidir. (4) Çünkü üslup insanı vezir de yapar rezil de. (5) Günümüzde bazı sözcükler günlük hayatımızda pek kullanılmadığı için unutulmaya yüz tutmuştur.

İkinci metnin ilk cümlesi

Püf Noktası

Bu tip sorularda "Metin hangisinden itibaren ya da hangisinden sonra ikiye bölünmelidir?" ifadelerine dikkat etmeliyiz.

Örnek Soru

(I) Yazma eylemi kolay bir iş gibi görünse de zor bir iştir aslında. (II) Yazarken tıkanma hissi tepende bekleyen bir tehdit gibi yüzünü gösterir zaman zaman. (III) Başlangıçta çok zorlandım, sürekli erteledim ve yazmaktan kaçtım. (IV) Ama bu kaçma işi canımı çok sıktı, aldım kalemi elime bir daha ertelememesine yazdım.

Bu metin iki parçaya ayrılmak istenirse ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra başlar?

A) I

B) II

C) III

D) IV

CEVAP: